

The PREPARE Guidelines Checklist

Planning Research and Experimental Procedures on Animals: Recommendations for Excellence

Adrian J. Smith^a, R. Eddie Clutton^b, Elliot Lilley^c, Kristine E. Aa. Hansen^d & Trond Brattelid^e

^aNorecopa, c/o Norwegian Veterinary Institute, P.O. Box 750 Sentrum, 0106 Oslo, Norway; ^bRoyal (Dick) School of Veterinary Studies, Easter Bush, Midlothian, EH25 9RG, U.K.; ^cResearch Animals Department, Science Group, RSPCA, Wilberforce Way, Southwater, Horsham, West Sussex, RH13 9RS, U.K.;

^dSection of Experimental Biomedicine, Department of Production Animal Clinical Sciences, Faculty of Veterinary Medicine, Norwegian University of Life Sciences, P.O. Box 8146 Dep., 0033 Oslo, Norway; ^eDivision for Research Management and External Funding, Western Norway University of Applied Sciences, 5020 Bergen, Norway.

A PREPARE olyan kísérlettervezési iránymutatásokat tartalmaz, amelyek kiegészítik az olyan jelentéstételi iránymutatásokat, mint az ARRIVE. A PREPARE azt a három nagy területet fedi le, amelyek az állatkísérletek minőségi előkészítését segítik meghatározni:

1. A kísérletterv elkészítése
2. Párbeszéd a kutatók és az állattartó létesítmény között
3. A kísérletterv egyes részeinek minőségellenőrzése

A témaköröket nem mindig az itt bemutatott sorrendben tárgyaljuk, és egyes témák átfedik egymást. Ez a PREPARE ellenőrzőlista speciális igényekhez igazítható, mint például terepi vizsgálatokhoz. A PREPARE az állattartó létesítmények üzemeltetésére vonatkozóan is tartalmaz útmutatást, mivel a laboratóriumon belüli kísérletek ezek minőségétől függenek. Az iránymutatások teljes változata elérhető a Norecopa weboldalán, a kapcsolódó forrásokra mutató linkekkel együtt, a <https://norecopa.no/PREPARE> weboldalon.

A PREPARE-irányelvek dinamikusan változnak, ahogy újabb faj- és helyzet-specifikus irányelvek születnek, és ahogy a laboratóriumi állattartáson belüli legjobb gyakorlatok fejlődnek.

Téma	Javaslat
(A) A tanulmány elkészítése	
1. Irodalomkutatás	☐ Állítson fel egyértelmű hipotézist, elsődleges és másodlagos kimenetekkel. ☐ Fontolja meg a szisztematikus összefoglalók (review-k) használatát. ☐ Döntse el, hogy milyen adatbázisokat és információs szakembereket kell felkeresnie, és állítsa össze a keresési feltételeket. ☐ Vizsgálja meg a felhasználandó faj megfelelő-e, biológiája alkalmas-e a kísérleti kérdések megválaszolására úgy, hogy az a lehető legkevesebb szenvedéssel járjon az állatok számára, valamint mérje fel a faj állatjóléti igényeit. ☐ Becsülje meg a projekt reprodukálhatóságát és transzlációs értékét.
2. Jogi kérdések	☐ Mérlelje, hogy a kutatást hogyan befolyásolják az állatkísérletekre vonatkozó jogszabályok és más területek, mint például az állatok szállítása, vagy a munkahelyi egészségvédelem és biztonság. ☐ Keresse meg a vonatkozó útmutató dokumentumokat (pl. a projektértékelésre vonatkozó uniós iránymutatást).
3. Etikai kérdések, Ártalom-haszon Értékelés (Harm-Benefit Assessment) és humánus végpontok.	☐ Készítsen laikusoknak szóló összefoglalót. ☐ Az etikai bizottságokkal folytatott párbeszéd során nézzen utána, hogy készült-e már állásfoglalás az ilyen típusú kutatásokról. ☐ Foglalkozzon a 3R-ekkel (Replacement, Reduction, Refinement) és a 3S-ekkel (Good Science, Good Sense, Good Sensibilities). ☐ Fontolja meg az előzetes tájékoztatást, valamint a negatív eredmények közzétételét. ☐ Végezzen ártalom-haszon értékelést, és indokolja meg az állatokra érő lehetséges ártalmakat. ☐ Az oktatási célok megvitatása, ha az állatok felhasználása tanítási vagy képzési célokat szolgál. ☐ Adjon súlyossági besorolást a projekthez. ☐ Határozza meg az objektív, könnyen mérhető és egyértelmű humánus végpontokat. ☐ Vítassa meg, hogy a halál, mint végpont mennyire indokolt, ha van ilyen.
4. Kísérlet tervezés és statisztikai elemzés	☐ Vegye figyelembe elő-kísérletek eredményeit, a statisztikai erőt és a szignifikanciaszinteket. ☐ Határozza meg a kísérleti csoportokat és döntsön az állatok számáról. ☐ Válassza ki a randomizációs módszereket, akadályozza meg a megfigyelő okozta torzítást, és döntsön a bekerülési és kizárási kritériumokról.

Téma	Javaslat
(B) Párbeszéd a kutatók és az állattartó létesítmény között	
5. Célkitűzések és ütemezés, finanszírozás és munkamegosztás	☐ Szervezen találkozót az összes érintett munkatárssal, amikor a projektre vonatkozó korai tervek elkészültek. ☐ Állítson össze egy hozzávetőleges időbeosztást a projektről, jelezve, hogy szükség van-e segítségre az előkészítés, az állatok gondozása, az eljárások elvégzése és a hulladékok ártalmatlanítása/fertőtlenítése során. ☐ Beszélje meg és tegye nyilvánossá az összes várható és lehetséges költséget. ☐ Készítsen részletes tervet a munka- és költségmegosztására a tanulmány minden fázisában.
6. Létesítményértékelés	☐ Végezze el a létesítmények fizikai vizsgálatát, hogy felmérje az épületek és berendezések szabványait és követelményeit. ☐ A személyzet létszámának egyeztetése a fokozott kockázatot jelentő időszakokban.
7. Oktatás és képzés	☐ Mérje fel a személyzet tagjainak jelenlegi kompetenciáját és szükség esetén a kísérleteket megelőzően biztosítson részükre oktatást vagy továbbképzést.
8. Egészségügyi kockázatok, hulladékártalmatlanítás és fertőtlenítés	☐ Végezzen kockázatértékelést az állategészségügyi intézménnyel együttműködve a vizsgálatok által közvetlenül vagy közvetve érintett valamennyi személy és állat vonatkozásában. ☐ Mérje fel, és szükség esetén készítsen speciális útmutatást a projekt minden szakaszára vonatkozóan. ☐ Egyeztessen a vizsgálatban használt összes eszköz elkülönítésének, fertőtlenítésének és ártalmatlanításának módjairól.
(C) A kísérletterv egyes részeinek minőségellenőrzése	
9. Vizsgált vegyületek és eljárások	☐ Adja meg a lehető legtöbb információt a vizsgált vegyületekről. ☐ Vegye figyelembe a vizsgált eljárások megvalósíthatóságát és validitását, valamint rendelkezik-e az elvégzésükhöz szükséges készségekkel.
10. Kísérleti állatok	☐ Határozza meg a kísérleti állatok azon jellemzőit, amelyek elengedhetetlenek a vizsgálathoz és a jelentéstételhez. ☐ Kerülje el a létszám feletti állatok tenyésztését.
11. Karantén és egészségügyi megfigyelés	☐ Az állatok várható egészségi állapotának meghatározása, a szállításra, karanténra és elkülönítésre vonatkozó követelmények, a személyzet egészségügyi felügyelete és a rájuk gyakorolt hatások.
12. Elhelyezés és tartás	☐ Figyeljen az állatok sajátos ösztöneire és szükségleteire, együttműködve a szakértő személyzettel. ☐ Beszéljék meg az akklimatizálást, az optimális tartási körülményeket és eljárásokat, a környezeti tényezőket és az esetleges kísérlet során felmerülő korlátozásokat (pl. táplálékmgvonás, magányos elhelyezés).
13. Kísérleti eljárások	☐ A megfogásra, immobilizálásra, jelölésre és szabadon engedésre vagy újbóli elhelyezésre vonatkozó kifinomult eljárások kidolgozása. ☐ Az anyagok beadására, a mintavételre, a nyugtatásra és altatásra, a műtetre és egyéb technikákra vonatkozó eljárások részletes kidolgozása.
14. Kíméletes leölés, szabadon engedés, újra felhasználás vagy újbóli elhelyezés	☐ Jóval a vizsgálat előtt konzultáljon a vonatkozó jogszabályokról és iránymutatásokról. ☐ Határozza meg a kíméletes leölés elsődleges és vészhelyzeti módszereit. ☐ Mérje fel azoknak a személyeknek a kompetenciáját, akiknek esetleg el kell végezniük ezeket a feladatokat.
15. Boncolás	☐ Készítsen részletesen kidolgozott tervet a boncolás minden szakaszára, beleértve az összes állat és minta elhelyezését és azonosítását.

Hivatkozások:

- Smith AJ, Clutton RE, Lilley E, Hansen KEA & Brattelid T (2018) PREPARE Guidelines for Planning Animal Research and Testing. *Laboratory Animals*, 52(2):135-141. <https://doi.org/10.1177/0023677217724823>
- Percie du Sert N, Hurst V, Ahluwalia A, Alam S, Avey MT, Baker M et al. (2020) The ARRIVE guidelines 2.0: Updated guidelines for reporting animal research. *PLoS Biol* 18(7): e3000410. <https://doi.org/10.1371/journal.pbio.3000410>

További információk:

<https://norecopa.no/PREPARE> | post@norecopa.no | [@norecopa](https://twitter.com/norecopa)